

POLECENIA

KSIEGARSKIE I KUPIECKIE

dla Duchowieństwa archidiecezyi Gnieźnieńsko-Poznańskiej, dyecezyi Chełmińskiej i Wrocławskiej.

„POLECENIA“ wychodzą 15. każdego miesiąca z przesyłką bezpłatną do wszystkich Księży powyższych dyecezyi.

Ogłoszenia należy przysyłać najpóźniej do 13. każdego miesiąca do ekspedycyi „POLECENIA“ (księgarni J. B. Langiego) w Gnieźnie.

Cena wiersza jednołamowego 25 fen. Przy kilkorazowym powtórzeniu ogłoszenia udziela się odpowiedniego rabatu.

Ogłoszenie przedpłaty.

Synowie ś. p. **Bohdana Zaleskiego**, czyniąc zadość woli ojca, a zarazem niewątpliwie życzeniom jak prawie całej oświeconej Publiczności polskiej, zamierzają ogłosić drukiem niewydane nigdy dotąd, dzieła zmarłego poety.

W tych liczbie znajdują się, oprócz drobnych wierszy w znacznej ilości, trzy poemata, a mianowicie:

„Złota Duma“

(której część ogłoszoną była jako: „KSIEŻNA HANKA“),

„Wigilia Tysiącoletnia“ i Potrzeba Zbarazka.“

Dwie pierwsze, choć daleko posunięte, nie są przecież doprowadzone do końca, ostatnia w trzech pieśniach, ukończona zupełnie, jest niewątpliwie najpiękniejszym Zaleskiego poematem.

Wszystkie pisma peryodyczne podawały wiadomość o tych nieznanach skarbach, a niekiedy i ustępy z nich wyjęte. Nie potrzebujemy więc rozchodzić się nad nimi, ani też zachwalać i zachęcać do ich czytania. Imię Zaleskiego, wdzięk jego poezyj tak powszechnie uznany, cześć dla niego i dla epoki do której należał, nie potrzebuje sztucznego podżegania i bodźca. Nie można wątpić, że każdy zechce poznać i mieć to jego dla ogółu cenne dzieło.

Poprzedzamy zatem na doniesieniu, że z upoważnienia synów i spadkobierców poety, zawiązał się Komitet wydawniczy, złożony z niżej podpisanych, który przystąpi do drukowania pośmiertnych poezyj Zaleskiego, jak tylko znajdzie potrzebną liczbę prenumeratorów.

Pisma obejmować będą dwa tomy. Cena obu w prenumeracie wynosić będzie 4 złr. — po wydaniu będzie ona naturalnie wyższą. — Każdy tom będzie zawierał 20 do 24 arkuszy druku.

Konstanty Przedziecki. Maurycy Straszewski.

Stanisław Tarnowski.

Prenumeratę, która w Krakowie wynosi 4 złr. — z przesyłką pocztową 4 złr. 40 ct. przynajmniej

Księgarnia J. B. LANGIEGO w Gnieźnie.

— Arcybiskupi gnieźnieńscy, — Metropolici i Prymasi Polski od roku 1000 aż do roku 1821, t. j. do wydania bulli „de Salute animarum“ ś. p. Ks. oficjała **Jana Korytkowskiego** († 14. Maja 1888 r.).

Obecnie został ukończony zeszyt III tomu V, obejmujący życiorys biskupów Poniatowskiego i większą połowę żywotu Krasickiego. Zeszyt ten jest bardzo ciekawy, pełen ważnych poglądów i opisów, wiadomości i szczegółów. Książę Michał Poniatowski był znakomitym biskupem, który na 3 stolicach: plockiej, krakowskiej i gnieźnieńskiej złożył dowody na stwierdzenie tej prawdy, że był rzeczywiście stworzonym od P. Boga na biskupa. Arcybiskup książę Poniatowski zaprowadzał wszędzie ład i porządek w kościołach, w parafiach, w dekanatach, archidyaconatach, w konsystorzach, w seminarjach, w których studia reformował, w odpustach, których nabożeństwo przepisywał, w misjach i rekolekcyach, które do dawnej wskrzesił świetności. Zaprowadził w całej archidiecezyi w 122 kościołach uroczyste 40-godzinne nabożeństwo, tak że przez cały rok bez przerwy dzień w dzień odbywały się błagalne modły przed wystawionym na ołtarzach Najśw. Sakramentem, nadto przepisał na każdą godzinę szereg nabożeństwa, wymieniając szczegółowo, które modlitwy, jakie rozmyślenia, jakie kazania mają być głoszone, jakie pieśni i litanie śpiewane. Wielką też troską otaczał ubogich, chorych, żebraków i kaleki. Autor w życiorysie ks. prymasa Poniatowskiego zbija rozpowszechnione

twierdzenie, jakoby prymas się otruł w chwili szturmującego do jego pałacu ludu warszawskiego. Prymas był schorzały i trapiiony słabością nieuleczalną, a gdy ujrzał dobijające się do jego pałacu rozwścieklone rzesze, gdy ujrzał pod oknami swemi szubienicę, dostał ataku apoplektycznego, który położył kres jego żywotowi.

Ostro ocenia natomiast Ks. Korytkowski biskupa Ignacego Krasickiego. Wielki poeta, ale mały patriota, i jeszcze mniejszy biskup; biskup, uwielbiany przez współczesnych dla swych talentów, dla swego dowcipu, lubił te tryumfy, dym kadzidła, biesiady i wesołe towarzystwa, wśród których jaśniał dowcipem, — ale praca apostołska, trudy biskupie, nie miały dla niego uroku. Zaledwie raz kiedyś pokazał się wiernym swym dyecezyjanom na Warmii, których prawie nie znając, zarzucał im w liście pasterskim obżarstwo, lenistwo i pijaństwo. Wyforytowany z wielkim trudem po śmierci pobożnego biskupa Grabowskiego na biskupstwo warmijskie, które miało 400,000 złp. dochodu, najobojętniej patrzył na to, jak król pruski bez wszelkiej racyi Księstwo warmijskie zajął na swą własność, jak dochody kapituły, liczącej 15 prałatów i kanoników, okroił na 14 tysięcy i kilkaset talarów, za co jeszcze urzędników kapitulnych opłacać trzeba było, podczas kiedy Biskup pobierał 20,000 talarów. Za to książę-poeta jeździł do Berlina i Poczdamu, bawił się z Fryderykiem II, pisywał Monachomachie i starał się przypodobać królowi pruskiemu, w rozmowach z którym nieraz o praktykach i instytucjach Kościoła dowcipne z ust jego padały słowa. Był za to lubiany w Berlinie. Król Fryderyk Wilhelm II, mimo, że był bardzo oszczędny, zapłacił za niego aż 50,000 talarów długów, mimo to zobowiązania księcia-biskupa wynosiły około r. 1791 blisko 90,000 tal. Te długi, które mu spać nie pozwały, skłoniły go do antykanonicznego, rzec można symoniackiego kroku, aby bez wiedzy, kapituły i Stolicy apostołskiej traktować z biskupem chełmińskim Hohenzollernem i z królem pruskim Fryderykiem Wilhelmem II, o przybranie Hohenzollerna za koadjutora z prawem następstwa, za co koadjutor zostawszy zastępcą jego, płacić będzie rocznie 6000 talarów z pozostałych jego długów, aż je wypłaci. Ciekawy zaiste przemysł, na który się i Biskup chełmiński zgodził, a który tylko dla tego nie przyszedł do skutku, że go król pruski odrzucił, ucząc Biskupów, że się to sprzeciwia prawom kanonicznym. Po tej „rekuzie“, po tej nauczce książę poetów mniej bywał w Berlinie i zajął się uporządkowaniem archiwum biskupstwa warmijskiego, które we wzorowym zostawił porządku. Gdy w r. 1794 nagle umarł książę prymas Michał Poniatowski,

Wyszła co dopiero ciekawa i pouczająca książka:

Podręcznik

Geografii Ojczystej,

zawierający treściwy opis ziem dawnej Polski z uwzględnieniem dzisiejszych stosunków i podziału politycznego. Dodana krótka wiadomość o Czechach i Rusinach. Ułożył **Józef Chociszewski**, 283 str., na pięknym papierze, 50 rycin i 8 mapek.

„Podręcznik“ jest napisany zajmującym stylem, a choć przeznaczony przeważnie dla ludu i młodzieży, może jednakże być pożytecznym także dla wykształconych osób, gdyż zawiera wiele nieznanych a ważnych szczegółów, mianowicie obfituje w najnowsze daty statystyczne co do ilości mieszkańców, wyznań, oświaty, rolnictwa przemysłu i handlu.

Cena jest nader umiarkowana, gdyż wynosi tylko 1 mk. 25 fen. za egzemplarz, z oprawą 1 mk. 50 fen. Egz. z kolorowaną mapką w ozdobnej oprawie 3 mk.

Zamówienia skutecznie odwrotnie

Księgarnia J. B. LANGIEGO w Gnieźnie.

W księgarni

J. B. LANGIEGO w GNIEŹNIE

jest do nabycia po cenie znacznie niższej:

KATEDRA GNIEŹNIEŃSKA

przez

Ks. Kanonika I. Polkowskiego.

Wydanie ozdobione 25ma fototypiami i licznymi ilustracyami.
Wielkie 4°.

Cena za egz. nieoprawny zamiast 45 Mk. tylko 25 Marek.
Na życzenie dostarczam także w każdej oprawie po cenie umiarkowanej.

Przesyłka franko.

Dzwonki harmonijne

para trzydzwonkowych 19 Marek,

para czterodzwonkowych 24,50 Marek

z przesyłką franko poleca

J. B. LANGE w Gnieźnie.

Formularze do wykazów składek

(jeden formularz dający się zastosować do wszystkich składek, oprócz katedralnych), poleca

Drukarnia J. B. Langiego w Gnieźnie.

Księgarnia J. B. LANGIEGO w Gnieźnie

ofiaruje po znacznie niższej cenie następujące dzieła:

Dobszewicz, Tomasz Ks.: Wiadomości historyczne o biskupstwie kijowskim rzymsko-katolickim, od założenia jego aż do roku 1339 z dodaniem życiorysu biskupa kijowskiego Józefa Wereszczyńskiego. Gniezno. 8° duże. Zamiast 2,50 tylko 1,50 M.

Dorszewski, Jan Ks. Kan.: Zapiski i wrażenia z podróży do Ziemi św. i Egiptu, odbytej w roku 1872. 8°. Zamiast 4 Mk. tylko 3 Mk.

Fabisz, Ks.: Krótka wiadomość o kardynalskiej godności i o kardynałach gnieźnieńskich. 8°, str. 86. Zamiast 1 Mk. tylko 50 fen.

Polkowski, I. Ks. Kan.: Żywot Mikołaja Kopernika. 8° duże. Zamiast 8 Mk. tylko 5 Mk.

— Kopernikijana, czyli materyały do pism i życia Mikołaja Kopernika. 3 duże tomy. Zamiast 18 Mk. tylko 8 Mk.

Tomaszewski, Nap. Ks.: Historia Kościoła św. katolickiego. Wyd. drugie poprawione i pomnożone. Gniezno 1869. Str. 160. Zamiast 1 Mk. tylko 75 fen.

Walkowski, Ks. Kan.: Wspomnienia o kościele metropolitalnym w Gnieźnie i o jego kaplicach, ołtarzach i pomnikach. 8° duże, zamiast 6 Mk. tylko 4,50 Mk.

Wybór nauk na uroczystości N. Maryi P. z dzieł i rękopisów słynnych kaznodziej zebranych i opracowanych przez Ks. J. K. Zamiast 6 Mk. tylko 4,50 Mk.

Przesyłkę uskuteczniam odwrotnie i franko. Przy zamówieniu za najmniej 20 Mk. udzielam jeszcze 5% rabatu od ogólnej sumy.

J. B. LANGE.

Fryderyk Wilhelm II obyczajem dawniejszych królów polskich, polecił kapitule wybór Krasickiego, a we Frauenburgu wyprowadził wybór Hohenzollerna, który bez obliwu 6000 talarowej odpłaty został czem być pragnął, podczas gdy Krasicki z bogatszych jeszcze naówczas dochodów prymasowskich mógł swoje półmilionowe długi spłacić.

Tak daleko sięga w żywocie Krasickiego trzeci zeszyt V tomu Arcybiskupów gnieźnieńskich. Polecamy czytelnikom naszym to ze wszech miar zajmujące i pożyteczne dzieło. Krasicki jako Arcybiskup rządził archidiecezją od r. 1795—1801. Po jego śmierci następuje wakans aż do roku 1807, od którego to roku objął rządy ostatni arcybiskup gnieźnieński Ks. Ignacy Raczyński aż do roku 1818, na którym się kończy szereg arcybiskupów gnieźnieńskich, a po którym zaczynają się arcybiskupi gnieźnieńscy i poznańscy.

Obrazki świętych

jak:

Pan Jezus, Matka Boska,
ś. Józef, wieczerza Pańska

i t. d. i t. d.,

ręcznie malowane na porcelanie
bardzo pięknie wykonane, poleca

Księgarnia

J. B. LANGIEGO

w Gnieźnie.

Figury Świętych i krzyże

wyrobu francuzkiego, wiszące i stojące, pod szkłem lub bez szkła,

 niżej cen zakupna,

poleca

J. B. LANGE w GNIEŹNIE.

Księgarnia i skład materyałów piśmiennych.

J. B. LANGE w GNIEŹNIE

poleca następujące dzieła po cenie antykwarycznej:

Słownik języka Polskiego przez Samuela Bogumiła Lindego. 6 tomów 4°, za 30 Mk.

Szajnocha, **Szkice historyczne**. 4 tomy, duże 8°. 10 M.

Szpaderski, **Homilie i nauki niedzielne**. 4 tomy. 8°. 5 Mk.

Szpaderski, **Patrologia**, albo nauka o Ojcach Kościoła katolickiego i znakomitych pisarzach kościelnych. 2 tomy. 3 Mk.

Przesyłka franko.

Struny

prawdziwe włoskie

od 10 fen. do 1 Mk.

poleca

Księgarnia

J. B. LANGIEGO

w Gnieźnie.

Miejsce Zakrystyana

lub podobny obowiązek z dochodem rocznym około 400 Mk. pragnie przyjąć pewien młody człowiek, dobry katolik. Oferty pod U. A. 472 przyjmuje

Ekspedycya anonsów
Haasenstein & Vogler A.-G.
Frankfurt n. M.

Wyborne**wina reńskie, mozelskie,**

białe i czerwone z Palatynatu, częściowo z własnych i częściowo z zakupionych winogron wyciskane, po 55, 70, 80, 90, 100 fen. za litr i butelkę, aż do najlepszych gatunków, na 3-miesięczny kredyt.

Na żądanie przesyła się spec. cenniki.

Ladenburg p. Manheim/R.

Eckes,

pozasł. sekretarz pocztowy.

Podarek dla młodzieży.**SIEDM****ROZMYŚLAŃ**

na

NA KAŻDY DZIEŃ TYGODNIA

podług Ks. Jana Bosco,
ułożył

Ks. Bogumił Krześciński,
poleca

księgarnia

J. B. Langiego w Gnieźnie.

HARFA DUCHOWNA.

Książka

do

NABOŻEŃSTWA

ulożona przez

W. O. Marcina Laternę T. J.
8°, str. 983.

Zamiast 3 Mk. tylko 1,50 Mk.
poleca

Księgarnia J. B. Langiego
w Gnieźnie.

Dopiero co wyszło:

Moje leczenie wodą

na podstawie przeszło 30-letniego doświadczenia

napisał

dla leczenia chorób i utrzymania zdrowia

Ks. Sebastian Kneipp,

rz.-k. proboszcz w Wörishofen.

Z upoważnieniem autora z 15go uzupełnionego wydania przetłomaczył

J. A. Łukaszewicz.

8°, 348 XVI str. Cena za egz. brosz. 2,60 Mk, opr. w półskórek 3,20 Mk. — na kosztu przesyłki dołącza się 20 fen.

To samo dzieło także w niemieckim języku odebrała na skład główny

Księgarnia J. B. Langiego
w Gnieźnie.

Świece ołtarzowe

wyrabiane w mej fabryce z czystego wosku pszczelnego, zastósowane ściśle do przepisów kościelnych a polecane Wielebniemu Duchowieństwu i Szanownym Dozorom kościelnym przez Najprzewielebniejszego Arcypasterza dekretem z d. 11. lipca 1887 N. 556, mam zawsze w każdej wielkości na składzie i oddaję je po cenach umiarkowanych.

Zamówienia skutecznie odwrotnie, nie obliczając kosztów przesyłki.

Zarazem donoszę uniżenie, że oddałem na wyłączny skład powyższe świece p. K. Nowakowskiemu, kupcowi w Inowrocławiu.

M. Sobecki,

fabryka wyrobów woskowych i bielnic wosku.

Poznań, Szeroka ul. 24.

Formularze na szczegółowe wykazy kapitałów i funduszków kościelnych; formularze do Etatów, składania rachunków kościelnych, Dzienniki dochodu i rozchodu, Manualy, poleca

J. B. LANGE W GNIEŹNIE.